

1. Testa nosaukums

DZELZS

2. Angļu val. - *Iron*

3. Īss raksturojums

Dzelzs ir mikroelements, kas ļoti nepieciešama organisma bioloģiskajām funkcijām. Visvairāk dzelzs ir hemoglobīnā (66 %), pārējā daļa atrodas audos un plazmā. Dzelzs līdzsvars organismā tieši atkarīgs no tās uzsūkšanās un zuduma.

Dzelzs mērījumi galvenokārt tiek izmantoti dzelzs deficīta anēmijas un hemohromatozes diagnostikā un ārstēšanā.

Tā kā dzelzs koncentrācija ir nepastāvīga, tad viena paša šī parametra noteikšanai, neņemot vērā kopējo dzelzs saistspēju, transferīnu un feritīnu, nav klīniski diagnostiskas nozīmes.

4. Metode - kolorimetriska metode.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulanta).
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
 - istabas temperatūrā (15-25 °C) serums - 7 dienas;
 - ledusskapī (2-8 °C) serums - 21 diena.
- Izmeklējamais materiāls - serums.

6. Referentās vērtības

6,6-28,3 μmol/l

7. Ietekmējošie faktori

Medikamenti, pusaudžu vecums.

Dzelzij raksturīga liela diennakts variācija (vidēji 30 %), rīta pusē tās koncentrācija ir augstāka.

↑ Pastiprināta dzelzi saturošu produktu uzņemšana, dzelzs injekcijas, atkārtotas asins pārlišanas.

8. Novirzes no normas

↑ Anēmija (aplastiskā, hemolītiskā, hipoplastiskā, perniciozā, sideroplastiskā, talasēmija, hroniska anēmija ar paaugstinātu dzelzs absorbciju), aknu ciroze, hepatīts, primāra hemohromatoze u.c.

↓ Dzelzs deficīta anēmija, grūtniecība, hroniskas un akūtas infekcijas, dzelzs absorbcijas traucējumi, celiakija, atrofisks gastrīts u.c.